

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

Vojkova 1b, 1000 Ljubljana

T: 01 478 40 00
F: 01 478 40 52
E: gp.arso@gov.si
www.arso.gov.si

Številka: 35402-4/2016-23

Datum: 20. 6. 2017

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15 in 84/16), drugega odstavka 61. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16) v upravni zadevi izdaje okoljevarstvenega soglasja za poseg: namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, nosilki nameravanega posega Občini Gorišnica, Gorišnica 83a, 2272 Gorišnica, ki jo po pooblastilu župana Jožefa Kokota z dne 20. 12. 2016 zastopa Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor, naslednje

OKOLJEVARSTVENO SOGLASJE

- I. Nosilki nameravanega posega Občini Gorišnica, Gorišnica 83a, 2272 Gorišnica, se izdaja okoljevarstveno soglasje za poseg: namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, na zemljiščih:
- predvidenimi za namakanje, v k.o. 407 Moškanjci s parc. št. 397, 409, 410, 425, 430, 431, 432, 434, 435, 444, 445, 447, 456, 457, 458, 459, 460, 462, 463, 464, 465, 468, 473, 474, 485, 488, 489, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 506, 507, 509, 510, 512, 517, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 534, 538, 542, 543, 544, 548, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 565, 566, 572, 576, 579, 580, 581, 585, 589, 592, 605, 609, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 742, 750, 751, 752, 389/1, 398/1, 399/2, 400/1, 400/3, 400/4, 411/1, 411/2, 411/3, 411/4, 412/1, 418/5, 422/2, 422/9, 423/3, 424/1, 424/2, 426/1, 429/1, 429/5, 446/1, 446/2, 448/1, 448/3, 454/3, 455/2, 461/1, 461/2, 461/3, 466/1, 466/2, 467/1, 467/6, 467/7, 475/1, 481/1, 481/2, 481/3, 484/1, 484/2, 484/3, 484/4, 494/3, 494/6, 494/8, 495/1, 496/2, 505/1, 505/2, 508/1, 508/2, 508/3, 511/1, 513/1, 533/1, 535/1, 535/2, 536/1, 536/2, 537/1, 537/2, 537/3, 537/4, 539/3, 541/2, 545/1, 545/2, 546/1, 546/2, 547/1, 547/2, 549/1, 549/2, 564/1, 564/2, 564/3, 567/1, 567/2, 568/1, 568/2, 568/3, 568/4, 568/5, 569/1, 569/2, 570/1, 570/2, 571/1, 571/2, 573/1, 573/2, 573/3, 574/1, 574/2, 574/3, 574/4, 574/5, 575/1, 575/2, 575/3, 577/1, 577/2, 578/1, 578/2, 578/3, 578/5, 578/6, 578/7, 578/8, 578/9, 582/1, 582/2, 582/3, 583/1, 583/2, 583/3, 584/1, 584/2, 586/1, 586/2, 586/3, 587/1, 587/2, 588/1, 588/2, 588/3, 588/4, 591/1, 591/2, 591/3, 591/4, 591/5, 628/4, 691/2, 693/1, 694/1, 696/2, 696/3, 734/1, 734/2, 735/3, 735/4, 735/5, 743/1, 746/1, 747/1, 753/1, 753/2, 753/3, 753/4 in v k.o. 406 Zagojčiči s parc. št. 184/3, 184/4, 184/6, 184/7, 191/1, 192/1, 192/2, 192/3, 192/4, 192/5, 192/6, 192/7, 193/1, 193/10, 193/11, 193/2, 193/3, 193/4, 193/5, 193/6, 193/7, 193/8, 193/9, 194, 195/1, 195/2, 196/1, 196/2, 197/1, 197/2, 197/3 ter
 - predvidenimi za izgradnjo cevovoda za potrebe namakanja, v k.o. 407 Moškanjci s

parc. št. 397, 409, 410, 425, 430, 431, 432, 434, 435, 444, 445, 447, 456, 457, 458, 462, 463, 464, 465, 473, 474, 485, 488, 489, 506, 507, 512, 524, 525, 526, 542, 543, 544, 552, 553, 556, 557, 559, 560, 561, 572, 579, 580, 585, 596, 609, 690, 692, 695, 704, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 742, 750, 751, 752, 754, 760, 389/1, 400/1, 400/3, 411/1, 411/2, 411/3, 411/4, 424/1, 424/2, 426/1, 429/1, 446/1, 446/2, 448/1, 448/3, 454/3, 455/2, 461/1, 461/3, 466/1, 466/2, 467/1, 475/1, 481/1, 481/2, 481/3, 484/1, 484/2, 484/3, 484/4, 494/6, 496/2, 513/1, 535/2, 536/1, 536/2, 537/1, 537/2, 537/3, 537/4, 549/1, 568/1, 568/2, 568/3, 568/4, 569/2, 570/2, 571/1, 571/2, 573/2, 573/3, 574/2, 574/3, 575/1, 575/2, 577/1, 577/2, 578/3, 578/5, 578/6, 578/8, 583/1, 583/2, 583/3, 584/1, 584/2, 586/3, 587/2, 588/3, 588/4, 631/2, 696/2, 696/3, 699/1, 705/1, 726/1, 734/1, 734/2, 735/3, 735/4, 743/1, 746/1, 747/1, 753/1, 753/2, 753/3, 753/4, v k.o. 406 Zagojiči s parc. št. 193/3, 194, 184/4, 184/7, 192/1, 192/2, 192/5, 192/7, 193/1, 193/10, 193/11, 193/2, 193/4, 193/5, 193/6, 193/7, 193/8, 193/9, 195/1, 195/2, 196/1, 196/2, 197/1, 197/2, 197/3 in v k.o. 411 Gajevci s parc. št. 300/3 in 300/4.

Predvidene ureditve v sklopu nameravanega posega zajemajo:

- izgradnjo vkopanih tlačnih cevovodov za dovod vode do kmetijskih površin, predvidenih za namakanje,
- v objektu črpališča dograditev strojne opreme iz 1. faze (za površino 308 ha) z ustreznim številom črpalk potrebnimi za končni pretok in
- izvedbo prečkanja obstoječih infrastrukturnih objektov in komunalnih vodov s predvidenim cevovodom.

II. Okoljevarstveno soglasje se izdaja pod naslednjimi pogoji:

1. Varstvo zraka:

1.1 Čas gradnje

- interne transportne poti in odkrite gradbiščne površine je treba na delu, kjer se trasa cevovoda približa stanovanjskim objektom na južnem robu naselja Cunkovci in Moškanjci ter severnem robu naselja Zagojiči, redno vlažiti.

2. Varstvo podzemnih voda in tal:

2.1 Čas gradnje

- organizacijo gradbišča se mora pripraviti tako, da bo zasedenost zemljišč v obsegu, ki je nujen za izvedbo nameravanega posega;
- začasne prometne in gradbene površine se morajo uporabiti obstoječe infrastrukturne in manipulativne površine, ki morajo biti določene v načrtu organizacije ureditve gradbišča, pred začetkom izvajanja del;
- ploščad za vzdrževanje gradbene mehanizacije ter njihovo oskrbovanje z gorivi in olji se mora urediti na nepropustni utrjeni površini v obliki asfaltne podlage z robniki ali prenosne kovinske lovilne sklede;
- mesta za čiščenje in vzdrževanje gradbene mehanizacije morajo biti oljetesna in opremljena z lovilci olj;
- pred začetkom gradnje je treba izdelati načrt ravnanja za takojšnje ukrepanje v primeru izrednih dogodkov onesnaženja tal in podzemne vode z naftnimi derivati ali nevarnimi snovmi;
- za primere izrednih dogodkov onesnaženja tal in podzemne vode z naftnimi derivati ali nevarnimi snovmi morajo biti na lokaciji izvajanja gradbenih del zagotovljena absorpcijska sredstva in oprema za interventni izkop ter za ločeno shranjevanje

- onesnažene zemljine do oddaje pooblaščenemu zbiralcu nevarnih odpadkov;
- izredne dogodke onesnaženja tal in podzemne vode z naftnimi derivati ali nevarnimi snovmi je treba vpisati v gradbeni dnevnik.

2.2 Čas obratovanja

- pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja je treba izdelati poslovnik o obratovanju namakalnega sistema z načrtom namakanja.

3. Varstvo kmetijskih zemljišč

3.1 Čas gradnje

- zagotoviti je treba neoviran dostop do kmetijskih zemljišč;
- sosednja kmetijska zemljišča, ki jih izvedba del neposredno ne prizadene, se ne sme poškodovati;
- rodovitno plast zemljine je treba na trasi cevovoda predhodno odstraniti in jo po zaključku del ponovno vgraditi v kmetijske površine;
- rodovitno plast zemljine se ne sme odvažati izven območja nameravanega posega in se je ne obravnava kot gradbeni odpadek.

4. Varstvo ekosistemov, rastlinstva, živalstva in njihovih habitatov:

4.1 Čas gradnje

- manipulativne površine ter skladišča strojev oziroma drugih objektov morajo biti določene na površinah znotraj območja nameravanega posega;
- gradbišče se mora organizirati tako, da bo gradnja končana v skladu s terminskim planom in na način, da ne pride do uničenja ali poškodb obstoječe lesne vegetacije;
- ohraniti je treba vso obstoječo lesno zarast.

5. Varstvo pred hrupom

5.1 Čas gradnje

- gradbena dela, kjer se trasa cevovoda približa stanovanjskim objektom na južnem robu naselja Cunkovci in Moškanjci ter severnem robu naselja Zagojiči, smejo potekati le v dnevnem času, med 6. in 18. uro, v trajanju do 10 ur dnevno.

III. To okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilka nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov.

IV. V tem postopku stroški niso nastali.

O b r a z l o ž i t e v

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju naslovni organ), je dne 17. 2. 2016 prejela vlogo nosilke nameravanega posega Občine Gorišnica, Gorišnica 83a, 2272 Gorišnica (v nadaljevanju nosilka nameravanega posega), ki jo po pooblastilu župana Jožefa Kokota z dne 20. 12. 2016 zastopa Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor, za izdajo okoljevarstvenega soglasja za poseg: namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, na zemljiščih:

- predvidenimi za namakanje, v k.o. 407 Moškanjci s parc. št. 397, 409, 410, 425, 430, 431, 432, 434, 435, 444, 445, 447, 456, 457, 458, 459, 460, 462, 463, 464, 465, 468, 473, 474, 485, 488, 489, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 506, 507, 509, 510, 512, 517, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 534, 538, 542, 543, 544, 548, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 565, 566, 572, 576, 579, 580, 581, 585, 589, 592, 605, 609, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 742, 750, 751, 752, 389/1, 398/1, 399/2, 400/1, 400/3, 400/4, 411/1, 411/2, 411/3, 411/4, 412/1, 418/5, 422/2, 422/9, 423/3, 424/1, 424/2, 426/1, 429/1, 429/5, 446/1, 446/2, 448/1, 448/3, 454/3, 455/2, 461/1, 461/2, 461/3, 466/1, 466/2, 467/1, 467/6, 467/7, 475/1, 481/1, 481/2, 481/3, 484/1, 484/2, 484/3, 484/4, 494/3, 494/6, 494/8, 495/1, 496/2, 505/1, 505/2, 508/1, 508/2, 508/3, 511/1, 513/1, 533/1, 535/1, 535/2, 536/1, 536/2, 537/1, 537/2, 537/3, 537/4, 539/3, 541/2, 545/1, 545/2, 546/1, 546/2, 547/1, 547/2, 549/1, 549/2, 564/1, 564/2, 564/3, 567/1, 567/2, 568/1, 568/2, 568/3, 568/4, 568/5, 569/1, 569/2, 570/1, 570/2, 571/1, 571/2, 573/1, 573/2, 573/3, 574/1, 574/2, 574/3, 574/4, 574/5, 575/1, 575/2, 575/3, 577/1, 577/2, 578/1, 578/2, 578/3, 578/5, 578/6, 578/7, 578/8, 578/9, 582/1, 582/2, 582/3, 583/1, 583/2, 583/3, 584/1, 584/2, 586/1, 586/2, 586/3, 587/1, 587/2, 588/1, 588/2, 588/3, 588/4, 591/1, 591/2, 591/3, 591/4, 591/5, 628/4, 691/2, 693/1, 694/1, 696/2, 696/3, 734/1, 734/2, 735/3, 735/4, 735/5, 743/1, 746/1, 747/1, 753/1, 753/2, 753/3, 753/4 in v k.o. 406 Zagojiči s parc. št. 184/3, 184/4, 184/6, 184/7, 191/1, 192/1, 192/2, 192/3, 192/4, 192/5, 192/6, 192/7, 193/1, 193/10, 193/11, 193/2, 193/3, 193/4, 193/5, 193/6, 193/7, 193/8, 193/9, 194, 195/1, 195/2, 196/1, 196/2, 197/1, 197/2, 197/3 ter
- predvidenimi za izgradnjo cevovoda za potrebe namakanja, v k.o. 407 Moškanjci s parc. št. 397, 409, 410, 425, 430, 431, 432, 434, 435, 444, 445, 447, 456, 457, 458, 462, 463, 464, 465, 473, 474, 485, 488, 489, 506, 507, 512, 524, 525, 526, 542, 543, 544, 552, 553, 556, 557, 559, 560, 561, 572, 579, 580, 585, 596, 609, 690, 692, 695, 704, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 742, 750, 751, 752, 754, 760, 389/1, 400/1, 400/3, 411/1, 411/2, 411/3, 411/4, 424/1, 424/2, 426/1, 429/1, 446/1, 446/2, 448/1, 448/3, 454/3, 455/2, 461/1, 461/3, 466/1, 466/2, 467/1, 475/1, 481/1, 481/2, 481/3, 484/1, 484/2, 484/3, 484/4, 494/6, 496/2, 513/1, 535/2, 536/1, 536/2, 537/1, 537/2, 537/3, 537/4, 549/1, 568/1, 568/2, 568/3, 568/4, 569/2, 570/2, 571/1, 571/2, 573/2, 573/3, 574/2, 574/3, 575/1, 575/2, 577/1, 577/2, 578/3, 578/5, 578/6, 578/8, 583/1, 583/2, 583/3, 584/1, 584/2, 586/3, 587/2, 588/3, 588/4, 631/2, 696/2, 696/3, 699/1, 705/1, 726/1, 734/1, 734/2, 735/3, 735/4, 743/1, 746/1, 747/1, 753/1, 753/2, 753/3, 753/4, v k.o. 406 Zagojiči s parc. št. 193/3, 194, 184/4, 184/7, 192/1, 192/2, 192/5, 192/7, 193/1, 193/10, 193/11, 193/2, 193/4, 193/5, 193/6, 193/7, 193/8, 193/9, 195/1, 195/2, 196/1, 196/2, 197/1, 197/2, 197/3 in v k.o. 411 Gajevci s parc. št. 300/3 in 300/4.

Vlogi je bilo priloženo:

- izpolnjen obrazec vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 16. 2. 2016 (v tiskani obliki);
- Poročilo o vplivih na okolje za namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, št. 3622/15-PVO, ki ga je februarja 2016 izdelal Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor (v tiskani in elektronski obliki);
- Idejna zasnova za namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, št. projekta 3622/15, ki jo je decembra 2015 izdelal Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor z 0 Vodilno mapo št. 3622/15 in 3/1 Načrtom namakalnega sistema št. 3622/15-3.1 (v tiskani obliki);
- podatki v vektorski obliki in seznam zemljišč za območje posega in območje vpliva (v elektronski obliki);
- fotokopija pooblastila št. 034-2-89/2015 z dne 30. 12. 2015, s katerim župan Jožef Kokot,

kot zakoniti zastopnik Občine Gorišnica, za zastopanje v postopkih pridobivanja vseh dokumentov, soglasij, ki so potrebni za investicijo Namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, pooblašča Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o. (v tiskani obliki).

Vloga je bila dne 22. 12. 2016, 18. 1. 2016 in 15. 5. 2017 dopolnjena:

- s popravljanim obrazcem vloge za pridobitev okoljevarstvenega soglasja z dne 21. 12. 2016 (v tiskani obliki);
- s Poročilom o vplivih na okolje za namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, št. 3622/15-PVO, ki ga je februarja 2016 in decembra 2016 - dopolnjeno po MOP, izdelal Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor (v tiskani in elektronski obliki);
- z aneksom Poročila o vplivih na okolje za namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, št. 3622/15-PVO, ki ga je februarja 2016, decembra 2016 - dopolnjeno po MOP in januarja 2017 – aneks k dokumentu, izdelal Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor (v tiskani in elektronski obliki);
- z Idejno zasnovo za namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, št. projekta 3622/15, ki jo je decembra 2015 in decembra 2016 (dopolnitev) izdelal Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor z 0 Vodilno mapo št. 3622/15 in 3/1 Načrtom namakalnega sistema št. 3622/15-3.1 (v tiskani in elektronski obliki);
- s Poročilom o vplivih na okolje za namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, št. 3622/15-PVO, ki ga je februarja 2016, decembra 2016 - dopolnjeno po MOP in maja 2017 dopolnjeno po MOP izdelal Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor (v nadaljevanju Poročilo; v tiskani in elektronski obliki);
- s popravljenimi podatki v vektorski obliki in seznamom zemljišč za območje posega in območje vpliva (v elektronski obliki);
- z izvirnikom pooblastila nosilke nameravanega posega za zastopanje v postopku pridobivanja okoljevarstvenega soglasja št. 031-01-105/2016 z dne 20. 12. 2016 (v tiskani obliki).

V skladu z določbo 50. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/06-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15 in 30/16, v nadaljevanju ZVO-1) je pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje naslovnega organa. Obveznost te presoje se ugotavlja po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15 in 26/17).

Dne 27. 5. 2017 je stopila v veljavo Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 26/17). Skladno s 7. členom citirane uredbe se postopki za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, začeti pred uveljavitvijo te uredbe, končajo v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, v nadaljevanju Uredba).

V skladu s točko A.III.1 Priloge 1 Uredbe je presoja vplivov na okolje obvezna, kadar gre za gradnjo vodnogospodarskih projektov za kmetijstvo, vključno z namakalnimi in izsuševalnimi projekti, če znaša površina nad 100 ha in zmogljivost vsaj 10 milijonov m³ ali več ali povprečno letno 100 l/s ali več.

Osmi odstavek 51a. člena ZVO-1 nadalje določa, da, ne glede na določbe prejšnjih odstavkov ministrstvo začne s postopkom presoje vplivov na okolje, če nosilec posega iz tretjega odstavka

prejšnjega člena vložijo vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja v skladu s 57. členom tega zakona in ministrstvo v skladu s četrtem odstavkom tega člena ugotovi, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

V obravnavanem primeru nosilka nameravanega posega načrtuje širitev obstoječega namakalnega sistema površine 308 ha na območje III. faze s površino namakanja 160 ha, tako da bo skupna površina namakalnega sistema znašala 468 ha. Instaliran maksimalni pretok na skupnem črpališču z že obstoječimi in načrtovanim namakalnim sistemom bo znašal 335 l/s. Iz navedenega sledi, da površina načrtovanega namakalnega sistema presega zgoraj navedeni prag, določen v točki A.III.1 Priloge 1 Uredbe.

Na podlagi posredovane dokumentacije, in upoštevajoč površino nameravanega posega ter merila za ugotavljanje, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje iz Priloge 2 Uredbe, je naslovni organ, zlasti upoštevajoč značilnosti nameravanega posega in njegovo lokacijo, ki se nahaja na območju kulturne dediščine in območju najboljših kmetijskih zemljišč ter v povezavi s pričakovanimi vplivi na okolje ugotovil, da ni mogoče izključiti pomembnih vplivov nameravanega posega na okolje, zato je za takšen poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Naslovni organ je skladno s prvim odstavkom 61. člena ZVO-1, ki določa, da ministrstvo vlogo za izdajo okoljevarstvenega soglasja in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju pošlje ministrstvom in organizacijam, ki so glede na nameravani poseg pristojne za posamezne zadeve varstva okolja ali varstvo ali rabo naravnih dobrin ali varstvo kulturne dediščine, in jih pozove, da v 21 dneh od prejema vloge podajo mnenje o sprejemljivosti nameravanega posega, zaprosil za mnenja:

- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Hajdrihova ulica 28c, 1000 Ljubljana,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana,
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana,
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave, Tobačna ulica 5, 1000 Ljubljana,
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor, Slomškov trg 6, 2000 Maribor in
- Zavod za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – Šmartno.

Naslovni organ je dne 13. 2. 2017 prejel mnenje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana (št. 350-4/2017/2 z dne 9. 2. 2017), iz katerega izhaja, da je nameravani poseg z vidika varstva in rabe kmetijskih zemljišč sprejemljiv.

Naslovni organ je dne 20. 2. 2017 prejel mnenje Zavoda za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana - Šmartno (št. 4204-7/2017/2 z dne 20. 2. 2017), iz katerega izhaja, da nameravani poseg ne bo bistveno vplival na obstoječe stanje ribjih populacij in je ob upoštevanju usmeritev in omilitvenih ukrepov, navedenih v Poročilu in okoljevarstvenem soglasju, sprejemljiv.

Naslovni organ je dne 21. 2. 2017 prejel mnenje Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, Območna enota Maribor, Pobreška cesta 20, 2000 Maribor (št. 4-II-139/2-O-17/SV z dne 20. 2. 2017), iz katerega izhaja, da je izvedba nameravanega posega ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, s stališča ohranjanja narave sprejemljiv.

Naslovni organ je dne 10. 3. 2017 prejel dopis Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000

Ljubljana (št. 354-6/2017-4 z dne 9. 3. 2017) s priloženim strokovnim mnenjem Nacionalnega laboratorija za zdravje, okolje in hrano, Centra za okolje in zdravje, Oddelka za okolje in zdravje Maribor, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (št. 212b-09/1649-17/NP-367819 z dne 8. 3. 2017). Iz navedenega strokovnega mnenja, s katerim Ministrstvo za zdravje soglaša, izhaja, da je nameravani poseg z vidika vplivov na zdravje ljudi sprejemljiv.

Naslovni organ je dne 20. 3. 2017 prejel mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Službe za kulturno dediščino, Območne enote Maribor, Slomškov trg 6, 2000 Maribor (št. 35107-0050/2016/5-AM z dne 17. 3. 2017), in sicer da je področje kulturne dediščine v Poročilu ustrezno obravnavano zato na Poročilo podajajo pozitivno mnenje.

Naslovni organ je dne 3. 4. 2017 prejel mnenje Direkcije Republike Slovenije za vode, Sektorja območja Drave, Krekova 17, 2000 Maribor (št. 35019-5/2017-3 z dne 30. 3. 2017), iz katerega izhaja, da predvidena novogradnja namakalnega sistema Gorišnica – Moškanjci III. faza ne bo verjetno pomembnejše vplivala na vode in je nameravani poseg s stališča vpliva na stanje voda, sprejemljiv.

Po ugotovitvi, da je nosilka nameravanega posega posredovala popolno dokumentacijo, je bil skladno z 58. členom ZVO-1 javnosti zagotovljen vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, poročilo o vplivih na okolje in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju. Z javnim naznanilom številka 35402-4/2016-8 z dne 13. 2. 2017 je bila namreč javnost na spletnih straneh naslovnega organa ter na sedežu Upravne enote Ptuj, Slomškova ulica 10, 2250 Ptuj in Prešernova 29, 2250 Ptuj ter Občine Gorišnica, Gorišnica 83a, 2272 Gorišnica, obveščena o vseh zahtevah iz drugega odstavka 58. člena ZVO-1. Javnosti je bilo v skladu s tretjim odstavkom 58. člena ZVO-1 omogočeno dajanje mnenj in pripomb 30 dni od roka določenega v javnem naznanilu, to je od 14. 2. 2017 do 15. 3. 2017.

V tem času niso bile na Agencijo Republike Slovenije, Vojkova 1b, 1000 Ljubljana, oziroma na gp.arso@gov.si posredovane nobene pripombe.

Naslovni organ je po pregledu dokumentacije upravne zadeve, veljavne zakonodaje in prejetih izjasnitev nosilke nameravanega posega ugotovil, kot izhaja iz nadaljevanja obrazložitve tega okoljevarstvenega soglasja.

Opis obstoječega stanja

Lokacija nameravanega posega se nahaja na Ptujskem polju, na zahodnem delu Občine Gorišnica, na območju, ki je skladno z Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Občine Gorišnica (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 5/2016; v nadaljevanju OPN Gorišnica) namenjeno kmetijskim zemljiščem. Za širši prostor je značilen raven svet brez izstopajočih reliefnih oblik, kjer je prisotno intenzivno kmetijstvo z manjšimi obcestnimi naselji s prevladujočo individualno gradnjo stanovanjskih objektov, ki se ponekod razširijo tudi v gručo v stran od ceste. Gre za monokulturno kmetijsko krajino z redkimi krajinskimi elementi, majhnim deležem naravnih prvin ter raznaravljenim obvodnim svetom in namakalnimi površinami. Pri tem zlasti izstopajo infrastrukturni objekti, kot so električni daljnovodi, povezani z velikimi industrijskimi obrati in kanalskimi elektrarnami. Območje načrtovanega namakalnega sistema tako obsega intenzivno obdelana kmetijska zemljišča med dovodnim kanalom hidroelektrarne Formin (v nadaljevanju dovodni kanal HE Formin) na jugu in železniško progo Pragersko – Hodoš na severu, med naselji Strelci, Moškanjci, Zagojiči, Sobetinci in Cunkovci. Območje je dostopno iz državne ceste G1, odsek 0250

Spuhlja – Ormož in več lokalnih cest.

V okolici nameravanega posega se nahajajo kmetijske površine, kjer so namakalni sistemi s skupnim črpališčem že izvedeni, in sicer namakalni sistem:

- Sobetinci A s površino 74,5 ha,
- Sobetinci B s površino 110 ha,
- Strelci s površino 85,5 ha,
- Gorišnica – Moškanjci I. faza s površino 77 ha in
- Gorišnica – Moškanjci I. faza dokončanje s površino 231 ha.

V primerjavi s slednjimi je na območju nameravanega posega opaziti raznolikost poljščin in manjšo parcelacijo. Nameravani poseg predstavlja enega od namakalnih sistemov, ki bo povezan z obstoječimi namakalnimi sistemi s skupnim črpališčem za odvzem vode. Skupno vsem namakalnim sistemom sta dovodni kablovod od obstoječe transformatorske postaje do črpališča in gradbeni del črpališča.

Opis nameravanega posega

Nosilka nameravanega posega namerava dograditi namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci na območje III. faze v velikosti 160 ha. Nameravani poseg predstavlja širitev obstoječega namakalnega sistema Gorišnica – Moškanjci I. faza – dokončanje v velikosti 308 ha in je sestavni del velikega namakalnega sistema Gorišnica - Moškanjci, ki je bil uveden na podlagi Pravilnika o uvedbi velikega namakalnega sistema na kompleksu imenovanem Namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci (Uradni list RS, št. 60/09).

Predvidene ureditve v sklopu nameravanega posega zajemajo:

- izgradnjo vkopanih tlačnih cevovodov za dovod vode do kmetijskih površin, predvidenih za namakanje,
- v objektu črpališča dograditev strojne opreme iz 1. faze (za površino 308 ha) z ustreznim številom črpalk potrebnimi za končni pretok in
- izvedbo prečkanja obstoječih infrastrukturnih objektov in komunalnih vodov s predvidenim cevovodom.

Izgradnja cevovoda za potrebe namakanja bo trajala predvidoma 6 mesecev, pri čemer se bodo gradbena dela izvajala v dnevnom času, ca. 10 ur na dan. V sklopu izvajanja predvidenih ureditev se bodo na območju črpališča izvedla obrtniška dela (elektroinstalacije), na območju trase cevovoda pa zemeljska, betonska in montažna dela. Delovni proces polaganja cevovodov zajema strojni izkop do širine 60 cm in globine 80 cm, pripravo posteljice za cevi (nasutje peska), polaganje cevni instalacij z varjenjem, ročno nasutje peska za zaščito cevi, delno strojno zasipavanje in utrjevanje ter končno zasipavanje in ročno planiranje. Uporabila se bo naslednja gradbena mehanizacija: po en bager – nakladalnik, vibracijski nabijalec in garnitura za podvrtavanje. Za transport gradbenega materiala se bo koristilo obstoječe državne in lokalne prometnice ter poljske poti, zato ureditev novih poti ni potrebna.

Na gradbišču bo nastajalo več vrst odpadkov, in sicer gradbeni, komunalni odpadki, odpadna embalaža, itd. Zaradi vzdrževanja gradbene mehanizacije in transportnih vozil ter raznih del pri gradnji lahko nastanejo tudi nevarni odpadki. Vsi odpadki se bodo ločeno zbirali in začasno skladiščili na gradbišču do oddaje pooblaščenim zbiralcem oziroma izvajalcem obdelave odpadkov oziroma se bodo neposredno na mestu nastanka z direktnim nakladanjem oddali le-tem. Zbirna

mesta odpadkov bodo istočasno tudi predajna mesta odpadkov. Z vsemi odpadki, ki bodo nastali med gradnjo, se mora ravnati v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15 in 69/15), Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08), Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uradni list RS, št. 84/06, 106/06, 110/07, 67/11, 68/11 popr., 18/14, 57/15, 103/15 in 2/16 popr.) in ostalimi predpisi s področja ravnanja z odpadki, kot npr. Uredbo o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08 in 61/11; v nadaljevanju Uredba o obremenjevanju tal).

Črpališče

Gradbeni objekt črpališča je že izveden in se nahaja ob dovodnem kanalu HE Formin. Obstoječe črpališče predstavlja skupno črpališče že obstoječih namakalnih sistemov, nameravanega posega in načrtovanih namakalnih sistemov, katerih skupna površina namakalnega območja bo znašala 940 ha. Zasnovan in izgrajen je bil tako, da omogoča doinstalacijo strojne opreme za povečanje kapacitete namakanja pri fazni širitvi namakalnega sistema do predvidene končne faze. V črpališču je skupno instaliranih 6 črpalk (2 nizkotlačni in 4 visokotlačne črpalke). Obstoječa skupna zmogljivost črpališča tako trenutno znaša 213 l/s. V okviru nameravanega posega se bo doinstaliralo še dve dodatni visokotlačni črpalke z maksimalnim pretokom 61 l/s tipa KSB tip Multitec V150/3-12.2 10.66, Nel = 110 kW. Skupna zmogljivost črpališča po vgradnji dodatnih črpalk bo tako v visokotlačnem režimu znašala 335 l/s s skupno močjo 550 kW.

Namakalni cevovodi s hidranti

Primarni in sekundarni cevovodi so predvideni iz polietilenskih cevi nazivnega premera od 450 do 110 za pritisk 10 barov. Teme primarnega cevovoda bo ca. 0,8 m in teme sekundarnih cevovodov 0,6 m pod terenom. Izvedeni bodo tudi terciarni vodi, ki bodo potekali po površju, vzporedno z vrstami posevkov. Pri vsakem odcepu sekundarnega cevovoda je predviden zasun z možnostjo ročnega zapiranja. Za priklop namakalne opreme za namakanje posameznih sektorjev bodo na cevovodu nameščeni namakalni hidranti, in sicer v jaških iz betonskih cevi nazivnega premera 80 cm s pločevinastim pokrovom. Na najvišjih kotah cevovoda se bodo vgradili hidranti, opremljeni z zračniki, na najnižjih točkah cevovoda bodo nameščeni izpusti za izpraznitev cevovoda po končani namakalni sezoni ali v primeru okvare. Vsi zasuni ali izpusti, kateri ne bodo vgrajeni v jaških, se bodo ustrezno označili s tablicami. Za kapljično namakanje bodo na odcepkih sekundarnih cevovodov nameščeni tudi avtomatski hidravlični ventili. Za avtomatskimi hidravličnimi ventili bodo nameščeni zračni ventili.

Izgradnja cevovoda za potrebe namakanja bo potekala v večji meri po kmetijskih površinah, mestoma bo prečkala obstoječe poljske in lokalne poti. Dolžina cevovoda bo ca. 9 km. Zasedenost zemljišč bo v času gradnje omejena na območje trase cevovoda, ki se bo izvajal postopoma. Izveden bo strojni izkop pod kotom 75° s širino dna od 0,4 do 0,8 m (v odvisnosti od premera cevi). Ocenjuje se, da bo pas ob cevovodu širok 3 m na vsako stran, znotraj katerega bo dovolj prostora za gradbeno mehanizacijo in začasno odlaganje zemeljskega materiala oziroma humusa, ki se bo sproti uporabljal za zasipavanje položenih cevi.

Križanja

Na območju nameravanega posega potekajo prenosni elektroenergetski vodi 5 – 20 kV, vodovod in podzemni telekomunikacijski vodi. Vsa prečkanja obstoječih komunalnih vodov s cevovodom se bodo izvedla v skladu z zahtevami upravljavcev. Cevovod se bo križal tudi z državno cesto G1, cestni odsek 0250, Spuhlja - Ormož, kjer se bo prečkanje izvedlo s podvrtanjem v zaščitni cevi pod nasipom ceste. Prečkanja lokalnih poti se bodo izvedla s prekopom in izvedbo cevovoda v

zaščitni cevi na območju prečkanja.

Trasa cevovoda oziroma njegov delovni pas prečka naslednje enote kulturne dediščine:

- registrirano arheološko najdišče: Gorišnica – Rimska cesta Poetovio – Savaria, EŠD 29701, režim varovanja: arheološko najdišče in
- arheološki spomenik: Ptuj – Rimska cesta Poetovio – Mursa, EŠD 6513, režim varovanja: spomenik, razglašen z Odlokom o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, št. 35/89-181, Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 1/2008-2, 7/2009-61, 9/2010-51, 12/2010-86; v nadaljevanju Odlok o razglasitvi).

Trasa cevovoda, v dolžini ca. 560 m poteka tudi neposredno vzdolž trase rimske ceste oziroma območja arheološkega najdišča Gorišnica – Rimska cesta Poetovio – Savaria, EŠD 29701, režim varovanja: arheološko najdišče.

Na območju navedenih enot kulturne dediščine so predvidena znatna zemeljska dela (izkop, položitev cevi in zasip). Zaradi nezadostne raziskanosti, meje arheološkega najdišča niso natančno določene. Zato je pri vsakršnem zemeljskem posegu v vplivno območje arheološkega najdišča treba izvajati arheološki nadzor z namenom natančne zamejitve in pridobivanja dodatnih informacij o arheološkem najdišču. Pri tem je treba upoštevati določbe Odloka o razglasitvi in Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16).

Namakalna oprema in način namakanja

V proizvodnem kolobarju bodo prevladovali poljščine kot so koruza, pšenica, ječmen, ajda, lucerna, detelja in oljčne buče, pridelava vrtnin pa obsega kulture kot so fižol, paprika, paradižnik, korenje, solata, zelje in rdeča pesa. Glede na načrtovani proizvodni program je pričakovati, da bo ca. 70 % površin v kolobarju pod kulturo, ki jo je treba namakati.

Glede na vrsto kultur v proizvodnji bo način namakanja prilagojen. Zaradi prevladujoče proizvodnje poljščin bodo tako za namakanje v največji meri uporabljeni bobenski namakalniki s topom, za namakanje vrtnin bobenski namakalniki z uporabo namakalne rampe in tudi cevni sistemi z mini razpršilci ter kapljični sistem (kapljične linije s kapljači).

Glede na plitva tla z malo retenzijsko kapaciteto za vodo je načrtovan namakalni obrok od 15 do 20 mm in glede na veliko prepustnost tal, maksimalna intenziteta (infiltracija) 15 mm/h. Predviden je 5 – dnevni cikel namakanja površin oziroma se bo ista površina namakala vsak 5. dan z 12 urnim delovnikom namakanja.

Namakalni sistem bo obratoval v dveh možnih režimih namakanja:

- nizekotlačni režim za namakanje vrtnin v začetku sezone, ko se namakajo samo vrtnine in
- visokotlačni režim za namakanje poljščin in vrtnin v polni namakalni sezoni.

V polni namakalni sezoni se bo namakalo poljščine z uporabo bobenskih namakalnikov s topom in vrtnine z bobenskimi namakalniki z uporabo namakalne rampe. Kapljično namakanje bo popolnoma avtomatizirano in se bo izvajalo le v nočnem času, po zaključku 12 urnega namakanja v dnevnem času.

Vodni vir

Voda za namakanje se bo odzemale iz dovodnega kanala HE Formin, na osnovi Vodnogospodarskega soglasja za odvodni kanal HE Formin, št. 324/A-196/74 z dne 24. 2. 1975 in delnega vodnega dovoljenja št. 35528-114/2012-4 z dne 24. 12. 2012 v trenutni količini največ 335 l/s in skupni letni količini 1.300.000 m³ (v nadaljevanju Vodno dovoljenje).

Območje vpliva nameravanega posega

Območje posega, na katerem bi nameravani poseg lahko povzročil obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi (v nadaljevanju območje vpliva posega), je določeno v poglavju 7 in grafično prikazano v prilogah G.3.1 in G.3.2 Poročila. Območje vpliva posega obsega zemljišča z naslednjimi parcelami:

- v času gradnje: k.o. 407 Moškanjci s parc. št. 389/1, 397, 398/1, 399/2, 400/1, 400/3, 400/4, 409, 410, 411/1, 411/2, 411/3, 411/4, 412/1, 418/5, 422/2, 422/9, 424/1, 424/2, 425, 426/1, 429/1, 430, 431, 432, 434, 435, 444, 445, 446/1, 446/2, 447, 448/1, 448/3, 454/3, 455/2, 456, 457, 458, 459, 460, 461/1, 461/3, 462, 463, 464, 465, 466/1, 466/2, 467/1, 473, 474, 475/1, 481/1, 481/2, 481/3, 484/1, 484/2, 484/3, 484/4, 485, 488, 489, 494/3, 494/6, 494/8, 495/1, 496/2, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505/1, 505/2, 506, 507, 508/1, 508/2, 508/3, 509, 510, 511/1, 512, 513/1, 514/2, 517, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 534, 535/1, 535/2, 536/1, 536/2, 537/1, 537/2, 537/3, 537/4, 541/2, 542, 543, 544, 545/1, 545/2, 546/1, 546/2, 547/1, 547/2, 549/1, 549/2, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564/1, 564/2, 564/3, 565, 566, 568/1, 568/2, 568/3, 568/4, 568/5, 569/1, 569/2, 570/1, 570/2, 571/1, 571/2, 572, 573/1, 573/2, 573/3, 574/1, 574/2, 574/3, 574/4, 574/5, 575/1, 575/2, 575/3, 576, 577/1, 577/2, 578/1, 578/2, 578/3, 578/5, 578/6, 578/7, 578/8, 578/9, 579, 580, 581, 582/1, 582/3, 583/1, 583/2, 583/3, 584/1, 584/2, 585, 586/1, 586/2, 586/3, 587/1, 587/2, 588/1, 588/2, 588/3, 588/4, 589, 591/2, 591/3, 591/4, 591/5, 596, 609, 631/2, 638/2, 639/2, 640/2, 690, 692, 695, 696/2, 696/3, 699/1, 704, 705/1, 726/1, 726/4, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734/1, 734/2, 735/3, 735/4, 742, 743/1, 746/1, 747/1, 750, 751, 752, 753/1, 753/2, 753/3, 753/4, 754, 760, k.o. 406 Zagojiči s parc. št. 193/3, 194, 184/4, 184/7, 191/1, 192/1, 192/2, 192/4, 192/5, 192/6, 192/7, 193/1, 193/10, 193/11, 193/2, 193/4, 193/5, 193/6, 193/7, 193/8, 193/9, 195/1, 195/2, 196/1, 196/2, 197/1, 197/2, 197/3, 198/1, 358/4 in k.o. 411 Gajevci s parc. št. 300/3 in 300/4.
- v času obratovanja: k.o. 1730 Moste na parc. št. 397, 409, 410, 425, 430, 431, 432, 434, 435, 444, 445, 447, 456, 457, 458, 459, 460, 462, 463, 464, 465, 468, 473, 474, 485, 488, 489, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 506, 507, 509, 510, 512, 517, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 534, 538, 542, 543, 544, 548, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 565, 566, 572, 576, 579, 580, 581, 585, 589, 592, 605, 609, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 742, 750, 751, 752, 389/1, 398/1, 399/2, 400/1, 400/3, 400/4, 411/1, 411/2, 411/3, 411/4, 412/1, 418/5, 422/2, 422/9, 423/3, 424/1, 424/2, 426/1, 429/1, 429/5, 446/1, 446/2, 448/1, 448/3, 454/3, 455/2, 461/1, 461/2, 461/3, 466/1, 466/2, 467/1, 467/6, 467/7, 475/1, 481/1, 481/2, 481/3, 484/1, 484/2, 484/3, 484/4, 494/3, 494/6, 494/8, 495/1, 496/2, 505/1, 505/2, 508/1, 508/2, 508/3, 511/1, 513/1, 533/1, 535/1, 535/2, 536/1, 536/2, 537/1, 537/2, 537/3, 537/4, 539/3, 541/2, 545/1, 545/2, 546/1, 546/2, 547/1, 547/2, 549/1, 549/2, 564/1, 564/2, 564/3, 567/1, 567/2, 568/1, 568/2, 568/3, 568/4, 568/5, 569/1, 569/2, 570/1, 570/2, 571/1, 571/2, 573/1, 573/2, 573/3, 574/1, 574/2, 574/3, 574/4, 574/5, 575/1, 575/2, 575/3, 577/1, 577/2, 578/1, 578/2, 578/3, 578/5, 578/6, 578/7, 578/8, 578/9, 582/1, 582/2, 582/3, 583/1, 583/2, 583/3, 584/1, 584/2, 586/1, 586/2, 586/3, 587/1, 587/2, 588/1, 588/2, 588/3, 588/4, 591/1, 591/2, 591/3, 591/4, 591/5, 628/4, 691/2, 693/1, 694/1, 696/2, 696/3, 734/1, 734/2, 735/3, 735/4, 735/5, 743/1, 746/1, 747/1, 753/1, 753/2, 753/3, 753/4 in k.o.

406 Zagojčiči s parc. št. 194, 184/3, 184/4, 184/6, 184/7, 191/1, 192/1, 192/2, 192/3, 192/4, 192/5, 192/6, 192/7, 193/1, 193/10, 193/11, 193/2, 193/3, 193/4, 193/5, 193/6, 193/7, 193/8, 193/9, 195/1, 195/2, 196/1, 196/2, 197/1, 197/2, 197/3.

Odločitev

Na podlagi pregleda celotne dokumentacije upravne zadeve je naslovni organ ugotovil, da je nameravani poseg sprejemljiv za okolje, v kolikor se bodo pri njegovi izvedbi upoštevali in izvedli vsi projektni in okoljevarstveni pogoji, navedeni v izreku tega okoljevarstvenega soglasja, ter dosledno izvedli tudi vsi omilitveni ukrepi, ki jih je predvidel izdelovalec Poročila o vplivih na okolje za namakalni sistem Gorišnica – Moškanjci III. faza, št. 3622/15-PVO, februar 2016, december 2016 - dopolnjeno po MOP in maj 2017 dopolnjeno po MOP, Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor, vsi omilitveni ukrepi, predvideni v zakonskih in podzakonskih predpisih, ter v OPN Gorišnica.

Pogoji

Na podlagi proučitve vseh dokumentov, ki jih je nosilka nameravanega posega predložila k vlogi za izdajo okoljevarstvenega soglasja, je bilo ugotovljeno, da je zahtevi za izdajo okoljevarstvenega soglasja možno ugoditi, pri čemer pa je bilo treba skladno s tretjim odstavkom 61. člena ZVO-1 določiti še pogoje, ki jih mora nosilka nameravanega posega upoštevati, da bi preprečila, zmanjšala ali odstranila škodljive vplive na okolje.

1. Varstvo zraka

Območje nameravanega posega je na osnovi Sklepa o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zraka (Uradni list RS, št. 58/11) razvrščeno v območje onesnaženosti S11, ki zajema območje Pomurja in Podravja brez območja Mestne občine Maribor, za katero je z Odredbo o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 50/11) določena II. stopnja onesnaženosti zraka. Iz ocene ravni koncentracij onesnaževal na območju S11 sledi, da zgornji ocenjevalni prag, določen v Uredbi o kakovosti zunanjega zraka (Uradni list RS, št. 9/11 in 8/15; v nadaljevanju Uredba o kakovosti zraka), presegajo koncentracije delcev PM₁₀ in ozona. Mejno ali ciljno vrednost pa presegajo le ravni koncentracij ozona. Na lokaciji nameravanega posega in v njegovi bližnji okolici ni merilnega mesta za spremljanje kakovosti zunanjega zraka. Najbližje meritve onesnaženosti zraka so bile opravljene v letu 2012 z mobilno postajo na Ptuju. Na širšem območju nameravanega posega sicer ni prisotnih pomembnejših virov onesnaževal v zrak. Vir emisij onesnaževal v zrak je predvsem promet po državni cesti G1, odsek 0250 Spuhlja – Ormož ter lokalnih cestah, individualna kurišča in kmetijska dejavnost.

V času gradnje bodo zaradi prisotnosti gradbene mehanizacije in transporta gradbenega ter zemeljskega materiala na območju gradbišča ter vzdolž transportnih poti nekoliko povišane emisije onesnaževal v zrak. Prav tako se bo zaradi zemeljskih in gradbenih del med gradnjo povečalo prašenje z območja, kjer je predvidena gradnja cevovoda. Glede na predvidena dela je ocenjeno, da bo za transport gradbenega materiala, v času najaktivnejših del, potrebno 1 do 2 vozili na dan, zato le-ta ne bo predstavljal pomembnega vira emisij onesnaževal v zrak. V okolici gradbišča lahko na kakovost zraka pomembneje vplivajo le emisije delcev PM₁₀, medtem ko emisije ostalih onesnaževal ne bodo povzročale občutnega povečanja onesnaženosti zraka. Povečana onesnaženost zraka s prašnimi delci bo kratkotrajna in praviloma omejena neposredno na okolico

gradbišča in gradbiščnih poti, saj gre po sestavi za večje delce prahu, ki se odložijo na tla na krajši razdalji, delež delcev PM₁₀ med prašnimi delci z gradbišča pa dosega med 25 in 30%.

Izgradnja cevovoda za potrebe namakanja bo potekala predvsem po zemljiščih, ki so odmaknjena od naselij, mestoma pa se približa južnemu robu naselja Cunkovci in Moškanjci ter severnemu robu naselja Zagojiči, kjer se trasa cevovoda približa stanovanjskim objektom na manj kot 50 m, v posameznih primerih pa tudi na manj kot 10 m. Prašenje z odkritih površin gradbišča bo največje v času pripravljanih zemeljskih del pri odkopu zemljine, transportu, navažanju materiala in utrijevanju ter predvsem izrazito v suhem in vetrovnem vremenu. Rezultati modelnega izračuna prašenja zaradi gradbenih del in zaradi izpuhov gradbene mehanizacije na gradbišču vzdolž predvidenega cevovoda so pokazali, da zakonsko predpisane mejne vrednosti (40 µg/m³), določene v Uredbi o kakovosti zraka, ne bodo presežene pri nobenem stanovanjskem objektu z upoštevanjem ravni ozadja (20 µg/m³). Pri tem je treba upoštevati pravila ravnanja pri izvajanju gradbenih del na gradbišču, zahteve za gradbeno mehanizacijo in organizacijske ukrepe na gradbišču v skladu z Uredbo o preprečevanju in zmanjševanju delcev iz gradbišč (Uradni list RS, št. 21/11). Ne glede na navedeno, je naslovni organ s ciljem zmanjšanja negativnih vplivov razpršenih emisij prašnih delcev na kakovost zunanjega zraka pri bližnjih stanovanjskih objektih, v točki II./1.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja dodatno določil pogoj v času gradnje, in sicer zahtevo po rednem vlaženju internih transportnih poti in odkritih gradbiščnih površin na delu, kjer se trasa cevovoda približa stanovanjskim objektom na južnem robu naselja Cunkovci in Moškanjci ter severnem robu naselja Zagojiči.

Območje nameravanega posega leži na stiku zmerno celinskega podnebja osrednje Slovenije in zmerno celinskega podnebja vzhodne Slovenije. Gre za eno izmed najbolj osončenih pokrajin v Sloveniji. Značilne so visoke poletne temperature in, v primerjavi z ostalimi območji Slovenije, nižje količine padavin. Povprečje znaša 950 mm na leto. Najmanj padavin je pozimi, ko pade povprečno le četrtnina letne vsote padavin, medtem ko sta najbolj namočena julij in avgust, vendar so zaradi močnega izhlapevanja v tem času suše najpogostejše. Zaradi vplivov v času namakanja kmetijskih površin je na lokalnem nivoju pričakovati manjše spremembe mikroklima. Vpliv je ocenjen kot trajen, vendar nebitven glede na širše območje nameravanega posega.

1. Varstvo podzemnih voda in tal

Območje nameravanega posega je del Ptujkega polja, ki je v osrednjem, najboljšežnejšem delu nasut s prodno nasipino reke Drave. Nastopajo predvsem prodi, pomešani s peski. Podlago proda predstavljajo neprepustne terciarne plasti. V splošnem poteka prehod od lažjih proti težjim tlam v smeri od dovodnega kanala HE Formin proti severu. Večino območja nameravanega posega pokrivajo distrična rjava tla na nekarbonatnih ledenodobnih prodnatih in peščenih nasutinah rek. Globina tal je dokaj neenakomerna in sega od 30 do 70 cm globoko. Tekstura je v zgornjih horizontih ilovnata, z globino prehaja v peščeno ilovico. Tla so dobro prepustna in zračna, vendar imajo majhno sposobnost zadrževanja vlage. Le manjši, severni del območja nameravanega posega pokrivajo evtrično rjava tla na pleistocenskem in holocenskem ilovnatem nanosu, ki so teksturno dokaj lahka in zaradi visoke vsebnosti humusa biološko aktivna. Vzorčenja onesnaženosti tal so bila v letu 2007, v okviru Raziskave onesnaženosti tal Slovenije, izvedena v občini Gorišnica na vzorčni točki št. 04653, v oddaljenosti ca. 1.000 m od nameravanega posega. Glede onesnaženosti z anorganskimi in organskimi nevarnimi snovmi, so bile vse vrednosti pod mejno vrednostjo oziroma v območju naravnih vrednosti glede na Uredbo o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Uradni list RS, št. 68/96 in 41/04-ZVO-1; v nadaljevanju Uredba o tleh).

Nameravani poseg se ne nahaja na poplavnem, erozijsko ogroženem ali vodovarstvenem območju, delno pa severozahodni del nameravanega posega meji na širše vodovarstveno območje vodonosnikov Dravsko – ptujskega polja z oznako VVO III (državni nivo), določeno z Uredbo o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Dravsko – ptujskega polja (Uradni list RS, št. 59/07, 32/11, 24/13 in 79/15).

Območje nameravanega posega se, glede na Pravilnik o določitvi vodnih telesih podzemnih voda (Uradni list RS, št. 63/05), nahaja na območju vodnega telesa podzemne vode Dravska kotlina z oznako VTPodV_3012. Vodno telo se nahaja v treh tipičnih vodonosnikih, gradijo ga pretežno aluvialni prodi, peski, grušč, melji in gline kvartarne starosti. Njegovo kemijsko stanje je bilo, tako kot prejšnja leta, tudi v letu 2014 ocenjeno kot slabo, kar je posledica obremenitve vodonosnikov Dravske kotline s kmetijsko dejavnostjo. Slabo kemijsko stanje se odraža v preseženih vrednostih nitratov, atrazina in desetil-atrazina, vendar pa rezultati monitoringa kakovosti podzemne vode kažejo statistično značilne trende zniževanja koncentracij nitrata, atrazina in njegovega razgradnega produkta desetil-atrazina ter vsote pesticidov. To je razvidno tudi na, nameravanemu posegu, najbližjem merilnem mestu v okviru državnega monitoringa Zagojčiči, v oddaljenosti ca. 800 m. Iz Poročila o monitoringu v letu 2013, Količinsko stanje podzemnih voda v Sloveniji, ki ga je v letu 2015 izdelal naslovni organ, izhaja, da je količinsko stanje podzemne vode dobro, stopnja zaupanja pa je srednja. Nivo podzemne vode je približno 2 in pol metra pod terenom.

Površinskih vodotokov na območju nameravanega posega ni. Severno, v oddaljenosti ca. 800 m, teče reguliran vodotok 1. reda, Pesnica, južno, v oddaljenosti ca. 500 m je speljan dovodni kanal HE Formin, ki je izveden kot nasip, visok do 5 m. Iz Ocene stanja rek v Sloveniji v letu 2012 in 2013 (v nadaljevanju Ocena stanja rek), ki jo je v letu 2015 izdelal naslovni organ, izhaja, da ima vodotok Pesnica na merilnem mestu št. 2900 - Zamušani dobro kemijsko stanje površinske vode, prav tako tudi ekološko stanje glede na posebna onesnaževala.

Voda za namakanje se bo odzemale iz dovodnega kanala HE Formin. Kriteriji o primernosti vode za namakanje rastlin trenutno v slovenski zakonodaji niso definirani. Le-ti so bili sicer do nedavnega določeni v 15. členu Uredbe o mejnih vrednostih vnosa nevarnih snovi in gnojil v tla (Uradni list RS, št. 84/05, 62/08, 113/09, 99/13 in 19/17; v nadaljevanju Uredba o vnosu v tla), ki je 15. 4. 2017 prenehala veljati. Iz rezultatov državnega monitoringa kakovosti vode vodotoka Drave na merilnem mestu št. 2140 - Kanal HE Formin – Gorišnica v letu 2013 je razvidno, da analizirani parametri niso presegali mejnih vrednosti oziroma so bile le-te bistveno nižje, kot so bile do nedavnega opredeljene v Uredbi o vnosu v tla. Prav tako trenutno tudi ni določenih smernic glede kakovosti vode za namakanje.

Kakovost vode za namakanje sicer izkazuje tudi ocena kemijskega in ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda na podlagi rezultatov državnega monitoringa. Ocena kemijskega stanja rek predstavlja obremenjenost rek s prednostnimi snovmi in se ugotavlja na podlagi rezultatov kemijske analize vzorcev površinskih voda, medtem ko je ekološko stanje izraz kakovosti strukture in delovanja vodnih ekosistemov, povezanih s površinskimi vodami, ki se ugotavlja na podlagi bioloških, kemijskih in fizikalno – kemijskih (splošni fizikalno – kemijski elementi in posebna onesnaževala) ter hidromorfoloških elementov kakovosti. Merila za ugotavljanje stanja površinskih voda, okoljske standarde kakovosti za ugotavljanje kemijskega stanja ter merila in okoljske standarde kakovosti za ugotavljanje ekološkega stanja površinskih voda določa Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13 in 24/16). V skladu s prvo točko 3. člena citirane uredbe je okoljski standard kakovosti koncentracija posameznega onesnaževala ali skupine onesnaževal v vodi, sedimentu ali organizmih, ki ne sme biti presežena zaradi varstva

zdravja ljudi in okolja. Za splošne fizikalno – kemijske parametre in posebna onesnaževala se za okoljski standard kakovosti šteje mejna vrednost med razredoma dobro in zmerno ekološko stanje. Močno preoblikovana in umetna vodna telesa, kot je v obravnavanem primeru kanal HE Formin, so ocenjena v skladu z metodologijami za naravna vodna telesa vodotokov. Iz Ocene stanja rek izhaja, da je bilo na, nameravanemu posegu, najbližjem merilnem mestu Kanal HE Formin – Gorišnica v oddaljenosti manj kot 2000 m dolvodno, ugotovljeno dobro kemijsko stanje površinske vode umetnega vodnega telesa Kanal HE Formin vodotoka Drava. Iz Zadnjih rezultatov monitoringa ekološkega stanja vodotokov, ARSO, 2017, tudi izhaja, da so bili splošni fizikalno – kemijski elementi kakovosti v letu 2013 ocenjeni kot zelo dobri, posebna onesnaževala pa dobro.

Tudi v okviru že izdelanih študij, Slovenia Irrigation Project, Environmental Report, AFC Bonn / VGB Maribor, december 1998 in Idejnotehnična zasnova namakanja Dravsko - Ptujskega polja, št. proj. 1608/4-91, VGB Maribor, je bila kakovost vode v kanalu HE Formin ocenjena kot primerna za namakanje. Prav tako je bila, upošteva je čas preživetja fekalnih patogenih organizmov v tleh in na rastlinah, v okviru izdelanega Nacionalnega programa namakanja v Republiki Sloveniji (Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, 1994), voda iz Drave ocenjena kot primerna za namakanje poljščin s škropljenjem in namakanje vrtnin s kapljičnim sistemom namakanja.

Z izgradnjo cevovoda za potrebe namakanja se v okviru nameravanega posega ne bo posegalo na vodna in priobalna zemljišča, zato vpliva na onesnaženost površinske vode ni pričakovati. Tudi v času namakanja kmetijskih površin neposrednega vpliva na kakovost površinskih vodotokov ne bo. Možni so le posredni vplivi zaradi intenzivne kmetijske obdelave predvsem z izcejanjem gnojil preko podzemnih voda v površinske vode. Kljub temu, v času obratovanja nameravanega posega, ob upoštevanju pogojev za varstvo tal in podzemne vode, naslovni organ ne pričakuje poslabšanja stanja kakovosti površinskih voda. V času obratovanja namakalnega sistema bi bil možen tudi kumulativni vpliv nameravanega posega in že obstoječih namakalnih sistemov na nivo površinske vode v dovodnem kanalu HE Formin, saj imajo skupen vir vode za potrebe namakanja, vendar je črpanje vode regulirano z izdanim Vodnim dovoljenjem.

Izkopi zemeljskega materiala za izgradnjo cevovoda za potrebe namakanja bodo plitki in bodo znašali največ 1,5 metra, zato neposrednega vpliva na podzemne vode ne bo. Kljub temu čas gradnje zaradi gradbene mehanizacije in njenega delovanja ter transportnih vozil, predstavlja potencialni vir onesnaženja tal in s tem posredno podzemne vode. Do emisij v tla in podzemne vode lahko pride le v izrednih nezgodnih situacijah zaradi izliva mineralnih olj ali pogonskih goriv. Ob primernem vzdrževanju gradbene mehanizacije in vozil ter ustrezni organizaciji gradbišča bo možnost onesnaženosti majhna.

Naslovni organ je zato, v točki II./2.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja, dodatno določil pogoje glede organizacije gradbišča, ki se nanašajo na varstvo tal in podzemne vode. Organizacijo gradbišča se mora pripraviti tako, da bo zasedenost zemljišč v obsegu, ki je nujen za izvedbo nameravanega posega. Začasne prometne in gradbene površine se morajo uporabiti obstoječe infrastrukturne in manipulativne površine, ki morajo biti določene v načrtu organizacije ureditve gradbišča, pred začetkom izvajanja del. Nadalje je treba ploščad za vzdrževanje gradbene mehanizacije ter njihovo oskrbovanje z gorivi in olji urediti na nepropustni utrjeni površini, bodisi v obliki asfaltirane ploščadi, ki je od ostalega terena ločena z robniki, bodisi prenosne kovinske lovilne skleda, ki se namesti pod gradbeno mehanizacijo v času pretakanja goriva ali vzdrževanja. Mesta za čiščenje in vzdrževanje gradbene mehanizacije morajo biti oljetesna in opremljena z lovilci olj. Za primere izrednih dogodkov onesnaženja z naftnimi derivati ali nevarnimi snovmi v času gradnje, je treba pred začetkom gradnje izdelati načrt ravnanja za takojšnje ukrepanje,

predhodno pa še na lokaciji izvajanja gradbenih del zagotoviti absorpcijska sredstva in opremo za interventni izkop ter za ločeno shranjevanje onesnažene zemljine do oddaje pooblaščenemu zbiralcu nevarnih odpadkov. Tovrstne izredne dogodke je treba vpisati v gradbeni dnevnik.

V času obratovanja namakalnega sistema so negativni vplivi namakanja na tla in posledično na kmetijstvo lahko posledica nestrokovnega namakanja z neustreznim doziranjem namakalnega obroka (preveliki odmerki) ali posledica neustrezne kakovosti vode za namakanje. Zaradi nestrokovnega namakanja lahko pride do zmanjšanja infiltracijske sposobnosti tal in posledično zaskorjevanja tal, zasoljevanja tal ter do sprememb fizikalne strukture tal. Zato je v skladu z zakonodajo s področja varstva tal, in sicer Uredbe o tleh, Pravilnika o obratovalnem monitoringu stanja tal (Uradni list RS, št. 53/15) in Uredbe o obremenjevanju tal cilj izvedbe nameravanega posega omejevanje onesnaženja in fizikalne degradacije tal, omejevanje posegov v matično strukturo tal ter preprečevanje oziroma omejevanje erozijskih procesov. Prav tako lahko zaradi namakanja kmetijskih površin, ki posledično pomeni tudi intenzifikacijo kmetijskih površin, pride do povečanja vsebnosti hranil in vnos toksičnih snovi za zaščito rastlin v podzemne vode, v kolikor je za namakanje uporabljena neprimerna voda ali pa zaradi povečanega izpiranja z namakanjem. Po drugi strani se z namakanjem zagotavlja optimalna vlažnost v tleh, ki omogoča rastlinam dobro izrabo vseh hranil ter s tem zmanjšuje nevarnost izpiranja hranil (predvsem dušika) v podtalje.

Bistvenega pomena je zato nadzor nad kakovostjo vode, ki se uporablja za namakanje ter nadzor nad vnašanjem nevarnih snovi in gnojil v tla. Kakovost vode, ki se bo odvezemala za namakanje, je opisana v prejšnjih odstavkih tega poglavja in jo naslovni organ ocenjuje kot ustrezno, izpiranje pa bo preprečeno predvsem s pravilnim namakanjem oziroma z ustreznim količinskim in časovnim razporedom namakanja, pri čemer je predpogoj strokovno vodena uporaba zaščitnih sredstev ter vnos hranil v tla. Zgoraj opisani vplivi na tla in podzemne vode bodo omejeni, vendar le pod pogojem, da se vpelje strokovni nadzor namakanja (ustrezni količinski in časovni razpored namakanja, vključno z gnojilnim načrtom in načrtom varstva rastlin). Naslovni organ je tako z namenom preprečitve poslabšanja vrednosti standardov kakovosti in vrednosti praga za posamezne parametre podzemne vode, določenih z Uredbo o stanju podzemnih voda (Uradni list RS, št. 25/09, 68/12 in 66/16), z namenom ohranjanja fizikalnih in kemijskih značilnosti tal ter preprečevanja vnosa škodljivih snovi v tla in posledično obremenjevanja tal v skladu z Uredbo o tleh, v točki II./2.2 izreka tega okoljevarstvenega soglasja določil zahtevo po izdelavi poslovnika za obratovanje namakalnega sistema z načrtom namakanja.

Skladno s 50. členom Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) mora imeti imetnik vodne pravice poslovnik za obratovanje in vzdrževanje vodnega objekta ali naprave. V poslovnik, ki mora biti izdelan pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja, je treba:

- vključiti načrt monitoringa (kemične lastnosti tal, vlažnost tal in ostali parametri, pomembni za izvajanje prognoze namakanja),
- izdelati pravilnik o obratovanju namakalnega sistema z načrtom namakanja na osnovi hidropedoloških podatkov in bilance rastlina-voda-tla,
- opredeliti režim namakanja, ki bo izvajan na osnovi strokovne prognoze (glede na dejansko vlažnost, fenofazo in meteorološko prognozo) in načrta namakanja, ki ju priskrbi investitor oziroma upravljavec namakalnega sistema, s ciljem racionalizacije namakanja,
- opredeliti gnojilni načrt in načrt varstva rastlin, v katerem bo vključen sistem nadzora nad uporabo pesticidov, mineralnih gnojil in zaščitnih sredstev. Potrebna količina gnojil se določi na podlagi talnih analiz in to v skladu z navodili proizvajalca. Uporabljati se sme le okolju prijazna zaščitna sredstva pred škodljivci,

- opredeliti kontrolo izvajanja ustreznih agrotehničnih ukrepov, s katerimi se prepreči eventualno poslabšanje pedološke strukture tal in onesnaženje podzemne vode ter
- določiti način in odgovorno osebo za izpolnjevanje zahtev poslovnika.

Poleg navedenega je zaradi varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov treba upoštevati tudi Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17).

2. Varstvo kmetijskih površin

Med vsemi zemljišči na območju nameravanega posega prevladujejo njive in vrtovi (78,9 %), sledijo hmeljišča (20,2 %) in ostalo (pozidano in sorodno zemljišče, trajni travnik, itd., 1 %). Po podatkih Geodetske uprave Republike Slovenije, o boniteti kmetijskih zemljišč, s katero izražamo proizvodno sposobnost zemljišča, je na območju nameravanega posega 43 % kmetijskih zemljišč, ki imajo visoko boniteto oziroma so to visoko kakovostna kmetijska zemljišča, medtem ko je 57 % takih, ki imajo srednje visoko bonitetno oceno. Po OPN Gorišnica najboljša kmetijska zemljišča predstavljajo 99,56 % območja namakalnega sistema.

Zasedenost kmetijskih zemljišč bo v času gradnje omejena zgolj na ozek pas vzdolž trase cevovoda, ki bo širok ca. 6 m. Trasa cevovoda bo tudi pretežno potekala ob robovih zemljišč, kar bo omililo vpliv na pridelovalni potencial kmetijskih zemljišč. Zaradi izvajanja gradbenih del je lahko otežen dostop do posameznih kmetijskih zemljišč, prav tako lahko pride do poškodb zemljišč z gaženjem in nepravilnim začasnim deponiranjem zemljine.

Naslovni organ je z namenom varovanja kmetijskih zemljišč v času izvedbe cevovoda za potrebe namakanja, v točki II./3.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja določil dodatne pogoje za ohranjanje pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč, in sicer da je treba zagotoviti neoviran dostop do kmetijskih zemljišč ter preprečiti poškodbe sosednjih zemljišč, ki jih izvedba del neposredno ne prizadene. Nadalje je treba ves rodovitni del ob trasi cevovoda predhodno odstraniti in ga po zaključku del ponovno vgraditi v kmetijske površine, pri čemer se rodovitno plast zemljine ne sme odvažati izven območja nameravanega posega in se je ne obravnava kot gradbeni odpadek.

Izgradnja namakalnega sistema bo sicer ugodno vplivala na kmetijske površine. Pridelki na lahkih in plitvih tleh so namreč pogosto količinsko in kakovostno prizadeti zaradi suše. Z uvedbo namakanja kmetijskih površin bo tako omogočena stabilnejša pridelava hrane zaradi večje odpornosti na sušo.

3. Varstvo ekosistemov, rastlinstva, živalstva in njihovih habitatov

Ptujsko polje je kmetijsko močno intenzivirano ter gosto poseljeno, vendar imajo kljub temu določeni predeli velik naravovarstveni pomen. Na širšem območju nameravanega posega namreč poseben poudarek območju daje vodotok Drava s pripadajočo loko, obe akumulacijski jezери ter številne gramoznice.

Nameravani poseg je od najbližjega ekološko pomembnega območja Strejaci (evid. št. 46700), določen z Uredbo o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04 in 33/13 in 99/13), oddaljen več kot 650 m. Nameravani poseg ne leži na varovanih območjih narave, je pa južni (izgradnja cevovoda) in zahodni del načrtovan na območju daljinskega vpliva posega na naslednja

območja varstva narave s posebnim varstvenim režimom:

- Območja Natura 2000, na podlagi Uredbe o posebnih varstvenih območjih (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 popr., 39/13-Odl.US, 3/14 in 21/16; v nadaljevanju Natura uredba), in sicer posebno območje varstva POV Drava (SI5000011) v oddaljenosti ca. 1580 m in posebno ohranitveno območje POO Drava (SI3000220) v oddaljenosti ca. 1950 m ter
- Naravnega spomenika Lipa, Prvenci, na podlagi Odloka o razglasitvi in zavarovanju naravnih območij in spomenikov narave v občini Ptuj (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj, 14/79) v oddaljenosti ca. 1450 m oziroma naravni vrednoti lokalnega pomena, Prvenci – lipa, evid. št. 7064, na podlagi Pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15).

Prvi odstavek 39. člena Pravilnika o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11; v nadaljevanju Pravilnik o presoji) določa, da se, glede na velikost in značilnost posega v naravo, presoja sprejemljivosti posegov v naravo izvede med drugim tudi v postopku izdaje okoljevarstvenega soglasja za posege v naravo z vplivi na okolje.

Nameravani poseg se v skladu s Prilogo 2, poglavje XII. Območja površinskih voda in vodne infrastrukture Pravilnika o presoji, uvršča med poseg poglobljanje obstoječih oziroma gradnja novih dovodnih in odvodnih kanalov, namakalnih in osuševalnih sistemov, za katere je območje neposrednega vpliva, za vrste navedene v prej omenjenem poglavju, opredeljeno v območju 2 m in območje daljinskega vpliva, v območju 1000 m.

Pravilnik o presoji v 20. členu nadalje določa, da se za posege, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, daljinski vpliv ugotavlja na območju, ki je dvakrat večji od območja daljinskega vpliva, navedenega v Prilogi 2 tega pravilnika, razen če se iz predhodnih ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v naravo in iz drugih dejanskih okoliščin ugotovi, da je območje daljinskega vpliva drugačno.

Iz Poročila izhaja, da nameravani poseg na območja s posebnim varstvenim režimom zaradi oddaljenosti, na njihove varstvene cilje ne bo vplival. Na podlagi izkušenj se namreč ocenjuje, da je ob ustrezni organizaciji gradbišča daljinski vpliv možen le v času gradnje. Motnja zaradi organizacije gradbišča se bo zmanjševala z oddaljenostjo od lokacije gradbene mehanizacije, zato v razdalji 200 m in več, motnje več ne bo.

Z nameravanim posegom se bodo namakale kmetijske površine, ki so že v obstoječem stanju intenzivno kmetijsko izkoriščane in znotraj katerih skoraj ni razvitih naravnih habitatnih tipov. Prevladujejo njive in vrtovi, sledijo hmeljišča, v manjši meri so zastopani trajni travniki. Iz Poročila izhaja, da na območju nameravanega posega kartiranje habitatnih tipov ni bilo izvedeno.

Po podatkih Ribiške družine Ptuj so v dovodnem kanalu HE Formin, ki predstavlja vir vode za namakanje, prisotne sledeče vrste rib: jezerska postrv (*Salmo trutta lacustris*), klen (*Squalius cephalus*) in podust (*Chondrostoma nasus*). Obravnavano območje predstavlja preletno področje pticam, med katerimi so številne tudi zavarovane. Na širšem območju nameravanega posega je namreč Drava najpomembnejše območje za vodne ptice v Sloveniji, kjer redno prezimuje več kot 20.000 vodnih ptic. Po podatkih pristojne lovske družine, Lovska družina Sveta Marjeta iz Gorišnice, se na obravnavanem območju od sesalcev pojavljajo srnjad (*Capreolus capreolus*), poljski zajec (*Lepus europaeus*), lisica (*Vulpes vulpes*), jazbec (*Meles meles*), kuna belica (*Martes*

foina), dihur (*Mustela putorius*), mala podlasica (*Mustela nivalis*), hermelin (*Mustela erminea*), pižmovka (*Ondatra zibethicus*), navadna veverica (*Sciurus vulgaris*) in več vrst ptic.

V času izgradnje cevovoda za potrebe namakanja se bodo vplivi na biodiverzitetu obravnavanega območja izražali zaradi aktivnega gradbišča, predvsem v obliki motenj kot so prisotnost ljudi, gradbene mehanizacije, hrupa, prašenja, itd. Prav tako lahko pride do neposrednega posega v lesno zarast, ki se nahaja na namakalnih površinah in ob njih.

Naslovni organ je tako, v točki II.4.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja določil pogoje, ki bodo zmanjšali vplive neposrednih motenj na živi svet. Gradbišče je treba organizirati tako, da bodo manipulativne površine ter skladišča strojev oziroma drugih objektov, ki so povezani z gradnjo, določena znotraj območja nameravanega posega ter da bo gradnja končana hitro oziroma v skladu s terminskim planom in na način, da ne pride do uničenja ali poškodb obstoječe lesne vegetacije. Vso obstoječo lesno zarast, kot so osamelci, grmišča, mejice, itd., je treba ohraniti.

Odvzem vode iz odvodnega kanala HE Formin ne bo negativno vplival na združbe vodnih organizmov, saj je črpanje vode regulirano z izdanim Vodnim dovoljenjem. Namakalna oprema, ki bo uporabljena za namakanje, bo v večini taka, da ne bo ovirala prelet ptic preko namakalnega območja. Namakanje kmetijskih površin sicer pomeni izboljšanje rodnosti površin, posledično pa intenziviranje kmetijskih površin ter možnost nepredvidenega vnosa gnojil, škropiv oziroma zaščitnih sredstev, tudi v bližnje habitate vrst, v kolikor ne bo strokovnega nadzora nad namakanjem kmetijskih površin. Za preprečitev neustreznega namakanja, nepravilnega gnojenja in škropljenja, je naslovni organ v točki II./2.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja določil dodatni pogoj, kot je opisan v obrazložitvi točke 2. Varstvo podzemnih voda in tal. Ta pogoj velja tudi za ohranjanje obstoječe biodiverzitet.

4. Varstvo pred hrupom

Glede na namensko rabo prostora bo nameravani poseg izveden na območju kmetijskih zemljišč, ki je po OPN Gorišnica uvrščen v območje IV. stopnje varstva pred hrupom. Del trase cevovoda se približa južnemu robu naselja Cunkovci in Moškanjci ter severnemu robu naselja Zagojiči, tudi na manj kot 10 m, ki so kot površine podeželskega naselja uvrščena v območje III. stopnje varstva pred hrupom.

Na območju nameravanega posega se pojavljajo različni viri hrupa, med katerimi so najpomembnejši cestni in železniški promet, športno letališče Moškanjci, katerega območje vzletne steze je od območja nameravanega posega oddaljeno več kot 500 m ter kmetijska dejavnost. Cestni in železniški promet obremenjuje okolje s povišanimi emisijami hrupa predvsem ob najbolj frekvenčnih prometnicah ter ob železniški progi Pragersko – Hodoš. Kmetijska mehanizacija je prisotna občasno, le nekaj ur dnevno in tudi ne vsak dan.

V času gradnje cevovoda za potrebe namakanja bo hrup nastajal zaradi aktivnosti pri izvajanju gradbenih del, predvsem pripravljalnih zemeljskih del (izkop, odvažanje in vnos zemeljskega materiala), gradbene mehanizacije in transporta.

Transport materiala za izgradnjo cevovoda za potrebe namakanja bo delno potekal po javnih prometnicah, delno po obstoječih poljskih poteh ter delno po kmetijskih zemljiščih ob trasi predvidenega cevovoda. Glede na vrsto predvidenih del in predvidene količine gradbenega materiala za izgradnjo cevovoda se ocenjuje, da bo sprememba gostote prometa na

obravnavanem območju, v času najaktivnejših del minimalna, in sicer od 1 do 2 vozili na dan, zato transport gradbenega materiala ne bo predstavljal pomembnega vira hrupa.

Na obremenjenost okolja s hrupom bo pomembno vplivala predvsem gradbena mehanizacija in izvajanje zemeljskih del ob trasi cevovoda, ki se bo približala stanovanjskim objektom. Gradbišče bo predstavljalo spreminjajoči se vir hrupa po kraju in času. Glede na predvideno in dosedanjo prakso izvajanja del, bo tako v območju posamezne stavbe z varovanimi prostori akustična motnja zaradi gradnje prisotna le nekaj ur.

Hrup v času gradnje je bil določen na osnovi modelnega izračuna po standardu SIST ISO 9613-2, ob predpostavki, da na trasi cevovoda obratujeta bager rovokopač in vibracijski nabijalec, 10 ur na dan v dnevnem času, z dinamiko gradnje 100 m na dan. Ekvivalentna zvočna moč linijskega vira (gradbišča) je bila določena na podlagi serije točkovnih virov, in sicer bagerja z zvočno močjo LWA 102 dBA in časom obratovanja 10 min za 2 tekoča metra ter vibracijskega nabijalca z zvočno močjo LWA 106 dBA in časom obratovanja 5 min za 10 tekočih metrov. Ob upoštevanju časovne korekcije obratovanja gradbišča med 7. in 17. uro ter dnevnih premikov gradbene mehanizacije zaradi napredovanja del, raven zvočne moči tako znaša 58,4 dBA na tekoči meter cevovoda. Izračun je bil izveden na imisijskih fasadnih točkah, na najbližjih stavbah z varovanimi prostori (stanovanjski objekti s hišno številko Cunkovci 8a, 9, 12a, 12c, 12b, Moškanjci 1, 1h, 1c, 79 in Zagojiči 9c, 10a, 12b, 13, 14, 14b, 14c, 14d ter 15), na višini 2,0 in 4,8 m od tal.

Rezultati modelnega izračuna so pokazali, da bo hrup zaradi gradnje, preračunano na letno raven, pri najbližjih stavbah z varovanimi prostori znašal L_{dan} 56,3 in L_{dvn} 53,3 ali manj. Primerjava z mejnimi vrednostmi iz Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 105/05, 34/08, 109/09 in 62/10; v nadaljevanju Uredba o hrupu) L_{dan} 58 in L_{dvn} 58 za gradbišče kot vir hrupa v III. območju varstva pred hrupom kaže, da gradbišče ne bo povzročalo čezmerno obremenitev s hrupom v dnevnem času.

Ocena ravni hrupa je bila narejena le za dnevni čas, zato je naslovni organ v točki II./5.1 izreka tega okoljevarstvenega soglasja določil pogoj, ki izhaja iz modelnega izračuna ravni hrupa, s katerim je bila za nameravani poseg dokazana skladnost z mejnimi vrednostmi L_{dan} in L_{dvn} iz Uredbe o hrupu, in sicer, da smejo gradbena dela na trasi cevovoda, ki se približa zgoraj navedenim stanovanjskim objektom na južnemu robu naselja Cunkovci in Moškanjci ter severnemu robu naselja Zagojiči, potekati le v dnevnem času od 6. do 18. ure v trajanju do 10 ur dnevno.

Poleg navedenega morajo biti vsi stroji, ki obratujejo na prostem, tudi redno vzdrževani s strani pooblaščenih serviserjev proizvajalcev teh strojev in morajo ustrezati standardom glede emisije hrupa oziroma dovoljenih zvočnih moči v skladu s Pravilnikom o emisiji hrupa strojev, ki se uporabljajo na prostem (Uradni list RS, št. 106/02, 50/05, 49/06 in 17/11 – ZTZPUS-1).

V času obratovanja sam namakalni sistem ne bo predstavljal vira hrupa, saj so cevi vkopane v zemljo. Glavni vir hrupa sicer predstavljajo pogonski motorji črpalnih enot obstoječega črpališča, ki pa so v za to posebej izgrajenem protihrupno izoliranem črpališču, postavljenem stran od naselij. Najbližji stanovanjski objekt v naselju Zagojiči, je od črpališča oddaljen ca. 450 m. Obratovalni čas črpališča je tudi sezonskega značaja. Namakanje poteka predvidoma od maja do oktobra in se izvaja večinoma zgodaj zjutraj med 5. in 10. uro ter pozno popoldan med 18. in 23. uro. Na podlagi izvedenega modelnega izračuna do bistvenega povečanja hrupa zaradi vgradnje dodatnih dveh visokotlačnih črpal, ne bo prišlo. Vplivno območje mejnih izofon za območje III. stopnje varstva

pred hrupom, izraženo z vrednostjo 48 dBA v nočnem času, 53 dBA v večernem in 58 dBA v dnevnem času, ne segajo do območij, kjer so stavbe z varovanimi prostori. Mejne vrednosti kazalcev hrupa, ki so določene v Uredbi o hrupu za III. območje varstva pred hrupom ne bodo presežene.

Glede na to, da gre v obravnavanem primeru za gradnjo objektov po predpisih o graditvi objektov, se pogoji, navedeni v izreku te odločbe, skladno s šestim odstavkom 61. člena ZVO-1 štejejo za projektne pogoje po predpisih o graditvi objektov.

V skladu z osmim odstavkom 61. člena ZVO-1 okoljevarstveno soglasje preneha veljati, če nosilka nameravanega posega v petih letih od njegove pravnomočnosti ne začne izvajati posega v okolje ali ne pridobi gradbenega dovoljenja, če je to zahtevano po predpisih o graditvi objektov. Zato je naslovni organ odločil, kot izhaja iz III. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Stroški

V skladu s petim odstavkom 213. člena v povezavi s 118. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) je bilo treba v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz IV. točke izreka tega okoljevarstvenega soglasja.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve te odločbe. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo.

Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435417.

Sabina Gašperšič

višja svetovalka III

Gasperšič

[Handwritten signature]
mag. Inga Turk
direktorica Urada za varstvo okolja in narave

Vročiti:

- pooblaščenцу nosilke nameravanega posega, Vodnogospodarski biro Maribor d.o.o., Glavni trg 19c, 2000 Maribor (za: Občina Gorišnica, Gorišnica 83a, 2272 Gorišnica) - osebno

Poslati po enajstem odstavku 61. člena ZVO-1 tudi:

- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si)
- Občina Gorišnica, Gorišnica 83a, 2272 Gorišnica - po elektronski pošti (obcina@gorisnica.eu)

